

Інформаційна листівка

Сучасна українська мариністика: книги Ігоря Смагіна



У 2019 році у Житомирі, у видавництві Видавничий дім «Бук-Друк» побачила світ **«Історія давнього вітчизняного судноплавства та суднобудування»**, а ще за п'ять років, у 2024 році, було видано наступну книгу – **«Історія вітчизняного мореплавства XIII-XV століть: галери і нави біля берегів Генуезької та Венеційської газарій»**.

Автором обох книжок на судноплавну тематику став науковець – викладач, директор Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти доктор педагогічних наук **Ігор Іванович Смагін**.



Історія вітчизняного мореплавства та суднобудування – це не просто хобі-захоплення Ігоря Смагіна, це – справа всього життя, помножена на досвід вченого – суспільствознавця, який не лише вивчив, дослідив величезний період вітчизняної мариністики, але й багато чого із того, про що писав, що досліджував, тут же намагався перевірити у реальному просторі і реальному часі.

У дитячі роки, ще під час навчання у школі, Ігор Смагін цілком по

дорослому захопився судномодельюванням – із вивченням теоретичних питань судномоделей і судноплавства за допомогою популярних у тодішньому юнацькому середовищі журналів «Юний технік», «Техніка – молодёжи», «Моделіст – конструктор» і т.п.

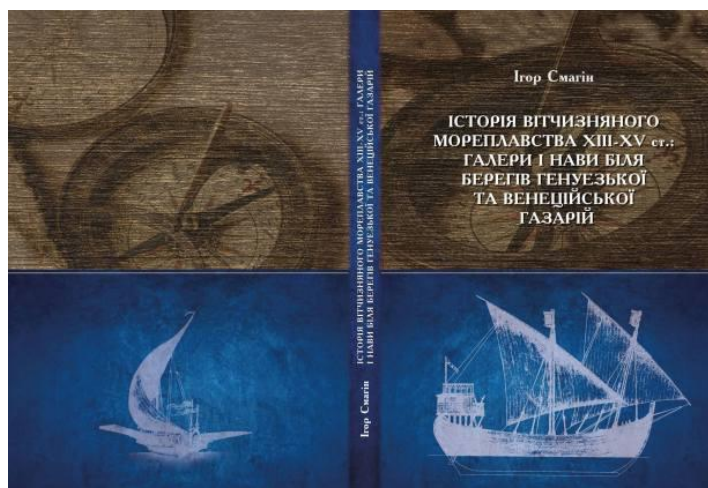
А підчас навчання на історичному факультеті Кам'янець-Подільського педагогічного інституту він дослідив тему «Морські походи запорізьких козаків».



Також Ігор Смагін був організатором та найактивнішим учасником краєзнавчих етнографічних експедицій на човнах-довбанках.



У книзі «Історія давнього вітчизняного судноплавства та суднобудування» на основі писемних та речових джерел, із залученням значного масиву наукової літератури та результатів історичних реконструкцій висвітлена давня історія вітчизняного морського й річкового судноплавства. Охарактеризовано морське судноплавство на Чорному й Азовському морях в античну, елліністичну, римську та візантійську добу. Висвітлено значення та уточнено маршрути проходження літописного шляху «з варяг у греки» та його регіональних відгалужень.



Друга частина історії вітчизняного мореплавства **«Історія вітчизняного мореплавства XIII-XV століть: галери і нави біля берегів Генуезької та Венеційської газарії»** висвітлює переважно невідому для широкого читача сторінку перебування представників італійських морських республік на півдні сучасної України. *(Газарія - комплекс генуезьких факторій в Криму та Північному Причорномор'ї, що існував між 1266 і 1475 роками).*

Чорноморсько-Азовський регіон у XIII–XV ст. був перехрестям суходільних і водних торговельних шляхів, що поєднували Азію і Європу. Венеційська і Генуезька Газарії в цьому регіоні стали осередками поширення нових знань і технологій у сфері судноплавства і суднобудування. Підхід автора дуже ґрунтовний, він розглядає усі італійські міста-республіки й традиції їхнього судноплавства й суднобудування,

Ще в XIX ст. по Дніпру ходили судна з місцевими «задніпровськими італійцями», які зберегли суднобудівні і мореплавні традиції венеційців і генуезців.

Читач отримає відповіді на низку питань, як-от: «Як історія Візантії та історія італійських морських республік пов'язана з історією України?», «Коли, чому і які італійські поселення з'явилися в Причорномор'ї та яка роль судноплавства в цих подіях? «На яких суднах і кораблях здійснювали морські військові походи й морські перевезення венеційці і генуезці?», «Які особливості навігації, суднобудування, способів перевезення й правового забезпечення перевезень товарів і вантажів характеризували чорноморсько-азовське судноплавство?».

Обидві книжки містять величезну кількість картографічного матеріалу, який сам по собі є важливим пізнавальним джерелом історичної інформації та дуже красиво ілюстровані.



Обидві роботи Ігоря Смагіна слугують прекрасним посібником, підручником і водночас довідником енциклопедичного рівня для кожного, хто бажає не лише познайомитися із історією вітчизняного судноплавства та суднобудування, але й познайомитися із бібліографічним доробком світової науки, яка досліджує мариністику і зосереджує увагу на її витках.



Книги розраховані на науковців, викладачів, учителів, студентів, курсантів та всіх, хто цікавиться історією вітчизняного судноплавства і суднобудування.

09.12. 2025 р.

Укладачі: Ірина МОСЕЙЧЕНКО, бібліотекар
Ніна Галузинська, адміністратор бази даних
Редагувала: Ганна ПРОКОПЧУК, завідувачка бібліотеки